

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет спеціальної освіти, психології і соціальної роботи
Кафедра логопедії та спеціальних методик

ОСНОВИ НЕВРО- ТА ПСИХОПАТОЛОГІЇ
ООК– 13

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Науково-педагогічний працівник 	Михальська Юлія Анатоліївна Посада: доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Науковий ступінь: кандидат психологічних наук Вчене звання: доцент Е-mail викладача: mykhalska@kpnu.edu.ua Профайл викладача: https://kaf-korped.kpnu.edu.ua/10990-2/ Контактний тел. 0384976368
Е-mail кафедри логопедії та спеціальних методик	kaflogoped@ukr.net, kaflogoped@kpnu.edu.ua
Освітньо-професійна програма	Спеціальна освіта (Логопедія)
Спеціальність	А6 Спеціальна освіта (за спеціалізаціями)
Спеціалізація	А6.01 Логопедія
Галузь знань	А Освіта
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус освітнього компонента (ОК)	Освітній компонент професійної підготовки
Сторінка курсу в MOODLE:	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=8856
Консультації	Онлайн-консультації або очні консультації (згідно графіка)

ПРЕРЕКВІЗИТИ І КОРЕКВІЗИТИ КУРСУ		
Міждисциплінарні зв'язки	Зміст дисципліни «Основи невро- та психопатології» базується на дисципліні «Анатомія, фізіологія, патологія дітей з основами валеології», та в свою чергу є основою для вивчення таких дисциплін: «Логопедія», «Мовленнєві та сенсорні системи та їх порушення», «Психологія осіб з порушеннями мовлення».	
Мова викладання	українська	
Обсяг дисципліни		
Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік навчання	1	1
Семестр вивчення	2	2
Кількість кредитів ЄКТС	4	4
Загальний обсяг годин	120 год.	120 год.
Кількість годин навчальних занять	60 год.	16 год.
Лекційні заняття	30 год.	8 год.
Практичні заняття	30 год.	8 год.
Семінарські заняття	-	
Лабораторні заняття	-	
Самостійна та індивідуальна робота	60 год.	104 год.
Форма підсумкового контролю	екзамен	екзамен
Анотація курсу	<p>Програма вивчення освітнього компоненту «Основи невро- та психопатології» складена відповідно до освітньо-професійної програми Спеціальна освіта (Логопедія) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Освітній компонент відноситься до циклу дисциплін професійної підготовки здобувачів вищої освіти.</p> <p>Освітній компонент «Основи невро- та психопатології» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти знань про захворювання нервової системи, їх етіологію, механізми та симптоматику; структурно-функціональну організацію мовленнєвої діяльності в нормі і патології, форми мовленнєвих порушень, зумовлені враженням нервової системи, як органічного, так і функціонального характеру. Знання психопатології необхідні для розуміння характеру порушення та творчого використання цих знань з метою корекції і компенсації порушення в процесі комплексного медико-психолого-педагогічного впливу на дитину.</p>	
Мета і завдання курсу	<p>Метою викладання освітнього компоненту «Основи невро- та психопатології» є опанування здобувачами вищої освіти основ знань з невропатології та психопатології з успішним застосуванням їх на практиці. Вивчення особливостей структури та функціонування нервової системи, основ неврологічної пропедевтики та семіотики, розуміння етіологічних факторів та патогенетичних механізмів розвитку основних захворювань нервової системи,</p>	

	<p>котрі супроводжуються як когнітивним дефіцитом, так і різноманітними порушеннями мовлення.</p> <p>Вивчення розділу психопатології має за мету навчити здобувачів вищої освіти розмежовувати справжні психічні симптоми від подібних за своєю суттю ускладнень соматичних захворювань або особистісних особливостей.</p> <p>Завдання освітнього компоненту:</p> <ul style="list-style-type: none"> • підготовка здобувачів вищої освіти з теоретичних і практичних питань невропатології та психопатології, який необхідний логопеду для успішного навчання і виховання дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку. • забезпечити отримання здобувачами вищої освіти знань про особливості порушення мовленнєвого розвитку у дітей із різними захворюваннями нервової системи та психічними хворобами; • формування у здобувачів вищої освіти рівня спеціальних наукових знань та навичок необхідних для коректного аналізу впливу на здоров'я людини уражень нервової системи різної етіології; • ознайомити здобувачів вищої освіти з методами психопатологічного дослідження та можливостями корекції психічних порушень; надати знання про закономірності змін психічного розвитку, про структуру порушення та його вплив на проблеми соціалізації цих дітей. •
ФОРМАТ КУРСУ	
Форми та види проведення навчальних занять	лекційні заняття, практичні заняття, самостійна робота.
Методи та форми контролю	<p><u>Методи контролю:</u> опитування на практичних заняттях, участь в дискусіях, тощо.</p> <p><u>Форми контролю:</u> розробка презентацій, програм, індивідуальних або групових проєктів, тощо</p>
Необхідне технічне та програмне забезпечення, обладнання	Технічне комп'ютерне забезпечення для показу презентацій, відео матеріалів. Оскільки цей освітній компонент очний курс з елементами дистанційного навчання в системі MOODLE, то його викладання частково потребує спеціального матеріально-технічного забезпечення (ноутбук, ПК, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для дистанційної комунікації, виконання завдань онлайн.
Індивідуальні завдання	Вивчення наукової літератури. Презентації.
Інтегральна компетентність (ІК) Загальні компетентності (ЗК) Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	<p style="text-align: center;">Інтегральна компетентність:</p> <p>ІК – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що</p>

	<p>передбачає застосування основних теорій і методів спеціальної та інклюзивної освіти загалом та логопедії зокрема і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальна компетентність:</p> <p>ЗК – 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК – 7 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК – 11 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <p>СК – 1 Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності і здоров'я, раннього втручання, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з порушеннями мовлення.</p> <p>СК – 3 Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.</p> <p>СК – 8 Готовність до забезпечення діагностико-консультативної діяльності.</p> <p>СК 13 Здатність будувати гармонійні стосунки з особами з порушеннями мовленнєвого розвитку і з особливими освітніми потребами, їх сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.</p> <p>СК – 16 Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p>
--	--

СХЕМА КУРСУ

Денна форма

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Разом	у тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. Основи невропатології							
Тема 1. Вступ до невропатології.	11	2	2			7	
Тема 2. Основні неврологічні синдроми.	15	4	4			7	
Тема 3. Патологічні процеси, які ушкоджують нервову систему.	20	6	6			8	
Разом за змістовим модулем 1	46	12	12			22	
Змістовий модуль 2. Основи психопатології							
Тема 4. Зміст і задачі психопатології. Методи дослідження в психопатології. Етіологія, патогенез і класифікація психічних захворювань.	15	4	4			7	
Тема 5. Загальна психопатологія.	16	4	4			8	

Тема 6. Психогенні захворювання.	11	2	2			7	
Тема 7. Психічні розлади при різних патологічних станах.	16	4	4			8	
Тема 8. Основні психічні хвороби.	16	4	4			8	
Разом за змістовим модулем 2	74	18	18			38	
Разом годин	120	30	30			60	
Заочна форма							
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Разом	у тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. Основи невропатології							
Тема 1. Вступ до невропатології. Основні неврологічні синдроми.	24	2	2			20	
Тема 2. Патологічні процеси, які ушкоджують нервову систему	24	2	2			20	
Разом за змістовим модулем 1	48	4	4			40	
Змістовий модуль 2. Основи психопатології							
Тема 5. Зміст і задачі психопатології. Етіологія, патогенез і класифікація психічних захворювань. Загальна психопатологія.	36	2	2			32	
Тема 6. Психогенні захворювання. Психічні розлади при різних патологічних станах. Основні психічні хвороби.	36	2	2			32	
Разом за змістовим модулем 2	72	4	4			108	
Разом годин	120	8	8			104	
ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ							
<p>ПРН – 2 Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв’язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p>ПРН – 3 Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.</p> <p>ПРН – 10 Здійснювати спостереження за дітьми з порушеннями мовлення, реалізовувати логопедичний супровід з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.</p> <p>ПРН – 11 Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб з порушеннями мовленнєвого розвитку.</p> <p>ПРН – 12 Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу, супровід) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дітей з особливими освітніми потребами в цілому і з порушеннями мовленнєвого розвитку зокрема.</p> <p>ПРН – 16 Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.</p> <p>ПРН – 17 Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.</p>							

ПРН – 18 Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності.

ПОЛІТИКА КУРСУ

- Необхідність дотримання обов'язкових принципів академічної доброчесності, визначених Кодексом академічної доброчесності в КПНУ https://drive.google.com/file/d/1W_tRKAqt4kKFyD1zNzR76uxVZY3mUjBV/view та Положенням про дотримання академічної доброчесності <https://drive.google.com/file/d/1nVC6hDHeT4WxNS5c45xybMiWBEVDbGpb/view>
- Відвідування занять здобувачами вищої освіти є обов'язковою складовою організації освітнього процесу. Про неможливість відвідування занять з поважних причин мають завчасно повідомляти викладача (-ів). Деталі за покликанням: <https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view>
- Підтримується креативна ініціатива здобувача (-ів) вищої освіти.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Форми оцінювання	<p>Оцінювання навчальної дисципліни проводиться за результатами поточного та підсумкового контролю.</p> <p>Оцінка за поточний контроль складається з оцінювання аудиторної та результатів самостійної роботи здобувача, а також індивідуального завдання (виконання та захист тематичної роботи). Підсумкові бали з освітнього компоненту визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі.</p> <p>https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view https://drive.google.com/file/d/0B4IW4J1QFZAoLXVNNzg2bFJTRng2ZVFjdnA0dEV1YmFiQXY4/view?resourcekey=0-CxWUU4B0hXDwe08FZrsfoQ</p>
-------------------------	---

Таблиця 1

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	Підсумкова оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (γ %)	Підсумкова оцінка за національною шкалою	
			екзаменаційна	залікова
90-100	A (відмінно)	10	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	25	добре	
75-81	C (добре)	30		
67-74	D (задовільно)	25	задовільно	
60-66	E (достатньо)	10		
35-59	FX		незадовільно	не зараховано
34 і менше	F			

Перелік орієнтовних питань до підсумкового контролю	<ol style="list-style-type: none"> Невропатологія, її завдання та зв'язок з дефектологією. Будова, функції та патологія вегетативної нервової системи. Периферичний параліч, його причини та симптоми. Центральний параліч, його причини та симптоми. Види порушень чутливості. Зорові порушення та причини їх виникнення. Порушення слуху, їх причини та симптоми протікання. Порушення вищих кіркових функцій. Розлади пам'яті та мислення. Порушення мови обумовлені пошкодженням нервових шляхів і центрів. Заїкання та розлади мови: патогенез, клініка, прогноз.
--	---

	<p>12. Мовні порушення обумовленні недорозвитком та пошкодженням кіркових мовних центрів.</p> <p>13. Розлади мови та письма: патогенез, клініка, прогноз.</p> <p>14. Гіпоксія плоду і новонароджених: етіологія, патогенез, клініка.</p> <p>15. Внутрішньочерепна родова травма: етіологія, клініка, прогноз.</p> <p>16. Гемолітична хвороба новонароджених: етіологія, патогенез, клініка, профілактика.</p> <p>17. Гідроцефалія: етіологія, патогенез, клініка, прогноз.</p> <p>18. Мікроцефалія: етіологія, патогенез, клініка, прогноз.</p> <p>19. Менінгіт: етіологія, патогенез, клініка, прогноз.</p> <p>20. Енцефаліт: етіологія, патогенез, клініка, прогноз.</p> <p>21. Дитячі церебральні паралічі.</p> <p>22. Вроджені захворювання з ушкодженням нервової системи.</p> <p>23. Хромосомні захворювання: етіологія, клінічна характеристика, прогноз.</p> <p>24. Спадкові хвороби обміну речовин з ушкодженням нервової системи: патогенез, клініка.</p> <p>25. М'язові дистрофії: клініка, лікування.</p> <p>26. Психопатологія. Її предмет і завдання.</p> <p>27. Поняття психічної хвороби, патологічного стану.</p> <p>28. Порушення відчуття.</p> <p>29. Розлади сприймання, мислення.</p> <p>30. Види, типи і механізми пам'яті.</p> <p>31. Форми порушення волі.</p> <p>32. Види рухових порушень і розлади уваги.</p> <p>33. Порушення емоцій.</p> <p>34. Синдроми розладу свідомості.</p> <p>35. Реактивні психози.</p> <p>36. Логоневроз.</p> <p>37. Неврастенія.</p> <p>38. Невроз нав'язливих станів.</p> <p>39. Невроз страху і тривожного очікування.</p> <p>40. Органічна психопатія.</p> <p>41. Істерична психопатія.</p> <p>42. Загальна характеристика деменції.</p> <p>43. Психічні порушення при соматичних захворюваннях.</p> <p>44. Психічні захворювання при ендокринних захворюваннях.</p> <p>45. Порушення психічної та мовної діяльності присудинних захворюваннях.</p> <p>46. Психічні порушення і розлади мови при пухлинах мозку різної локалізації.</p> <p>47. Психози при інфекціях.</p> <p>48. Алкогольні психози.</p> <p>49. Наркоманія у підлітків.</p> <p>50. Токсикоманія у підлітків.</p> <p>51. Гострі психічні розлади при епілепсії.</p> <p>52. Характеристика основних розладів при шизофренії.</p>
<p>Рекомендована література (основна, додаткова,</p>	<p style="text-align: center;">Основна</p> <p>1. Григорова І.А. Неврологія : національний підручник [за ред. проф. І.А.Григорової, проф. Л.І.Соколової]. Київ : «Медицина», 2015. 640с.</p> <p>2. Психіатрія і наркологія: нац. підруч. для студентів ВНЗ мед. ун-тів, ін-тів и акад. Г. Т. Сонник та ін. 3-е вид., випр. Київ : Медицина, 2017. 422 с.</p>

інтернет-ресурси)	<p style="text-align: center;">Додаткова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Віничук С.М. Нервові хвороби : підручник [за ред. проф. С.М.Віничука, проф. Є.Г.Дубенка]. К : «Здоров'я»,2001. 696с. 2. Дитяча психіатрія: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закладів IV рівня акредитації, лікарів-інтернів та лікарів- курсантів вищ. мед. навч. закладів (ф-тів) післядиплом. освіти [за ред. Г. М. Кожина, В. Д. Мішієва]. К : Медицина, 2014. 375 с. 3. Клінічна психіатрія: навчальний посібник [за ред. І.Д.Спіріної]. Дніпро : Домінанта принт, 2018. 124 с. 4. Критерії діагностики і лікування психічних розладів та розладів поведінки у дорослих : клінічний посібник [за ред. проф. П.В. Волошина, проф. В.М. Пономаренка, проф. О.К. Напреевка, проф. Н.О. Марути та ін.]. Харків : Арсис. 2000. 303 с. 5. Михальська Ю.А. Особливості фізичного розвитку та психопатологічна структура недорозвитку при інтелектуальних порушеннях. Наукові праці Кам'янець- Подільського національного університету імені Івана Огієнка : збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів : у 3-х томах. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2020. Випуск19. Т. 1. 208с. С.150-151 6. Михальська Ю. А. Особливості організації комплексної допомоги дітям з порушеннями опорно- рухового апарату. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів : у 3-х томах. Кам'янець- Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2020. Випуск 19. Т. 1. 208с. С.151-154 7. Михальська Ю. А., Рудзевич І. Л. Психогімнастика, як метод корекції емоційної сфери особистості. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів : у 3-х томах. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. – Випуск 20. Т. 1. 176с. С.122-123 8. Наркологія : Психічні та поведінкові розлади, спричинені зловживанням психоактивними речовинами: довідкове видання. О. К. Напреевко. К : Здоров'я, 2011. 207 с. 9. Неврологія : підручник [за ред. проф. В.М.Шевага, проф. А.В.Паєнок]. Київ : «Медицина», 2009. 656с.
	<p>Інтернет-ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бібліотека ім. В.І.Вернадського: http://www.nbuv.gov.ua 2. Бібліотека МАУП: library.iapm.edu.ua/metod/2328.pdf 3. Словники України on-line: http://www.ulif.org.ua/ulp/dict_all/